

1866. 50/

M a h j a s w e e f a

w een pad' s m i t a i s g a d s

1866.

N°. 1 l i h d s 52.

R i h g ā,

d r i k k e h t s u n d a b b u j a m s p e e b i l s c h u - u n g r a h m a t u - d r i k k e t a j a E r n s t P l a t e s,
p e e P e h t e r a b a s n i z a s

16 In. 102.87/4

28

U

1957

Walden

Library

1800

No. 1

Walden

collected in Walden by the author in 1800

R a h d i t a j s

Kahdi rakstitoji nu raksti irr Mahjas weesi 1866tā gaddā.

A. Br. Red's, to miblestiba pappehji	Nr. 9.	E. J. S. Latweeschu tantas singite	Nr. 50.
A. Alng. Tas bij par mahzibu	" 49.	E. Eugenberger. Swehtku preeks	" 33.
A. Döbner. Jauna grahmata	" 50.	Geksch un Ahrsemmes sinna's latrā nummurā	
Andeles-sinna's	Nr. 50. 51. 52.	eesahkmā; tāpat arri sluddinaschanas latrā	
Bes para lsta. Kam nau nastā, lai ehd ar nadstā	" 1.	nummurā beigumā	no Nr. 1-52.
" " Korahdischana, to Ischā Janwar f. g. isloh-			
setu 5 procentu naudas ic.	" 3.	* * * * *	
" " Asturra beedriba	" 7.	Boi ikkatram buhs laut apprezetees	" 4.
" " Par swaignehm	" 7.	" " Dumpis Spanijā	" 5.
" " Karl August, Weimares Keel-herzogs un		" " Par dšintu mahju pirkšchanu. Nr. 9. 17. 21. 25. 43	
mescha leeklunga dehls	" 10.	45. 48.	
" " Skudras	" 11.	" " Salzburga 1731 un 1861	Nr. 15.
" " Par Dikku muischas zeematu semmes pah-		" " Par mahj. Braunschweig grahmata: Draugs	
dohšchanu	" 12.	un beedrs latram derrigam darbam	" 17.
" " Rahdas sinna's un pamahzischanas par loh-		" " Par wezzu laiku kavru, kad Kreemu Keisers	
lera-fehrgu jeb kaleeri no Dr. Homo	" 13.	panehma Wids. sem sawas waldischanas Nr. 29. 30. 31.	
" " Lappas gudriba	" 13.	" " Zubras tahkrakstawa jeb telegrafas	Nr. 34. 35.
" " Naudas razzeji	" 14.	" " Drabtu-draudses missijones darbs.	Nr. 39.
" " Tabakas draugs	" 14.	" " Bihse nau sabhals	" 41.
" " Augsta Keisera Aleksandera Nikolajewitscha		" " No riht Indijas	" 46.
un augstas Keisereenes Marias Aleksan-		" " No Seemel-Amerikas	" 48.
dromnas sudrab-lahsu deenā 16tā April 1866	" 16.	" " Seemel-Bahzsemmes beedriba	" 49.
" " Grabs Šandors	" 19.	Fr. M. No Trilates basnizas draudses	" 12.
" " Laudis, kas gohdu melle sawā launā	" 25.	Fr. M. brg. Smeellu stahstini	Nr. 29. 43. 51.
" " Nerangi wihru pee zeppures	" 27.	" " Peldetajs, 4tā April 1866	Nr. 21.
" " Korahdischana, to 1mā Juli f. g. islohsetu		" " Kas tad irr tawa nelaimē	" 47.
5 procentu naudas ic.	" 28.	J. M. Ko daschuresi Amerikā peedšhwo	" 22.
" " Paklausigs fullainis	" 31.	Grahmatu sinna's Nr. 2. 3. 4. 6. 8. 13. 17. 19. 30.	
" " Walsu jeb pagasta likumi preeksch Austriema		34. 35. 36. 38. 39. 40. 41. 42. 47. 49. 52.	
juhrmallas gubernijahm	" 33.	-g. Tehwa un mahtes miblestiba	Nr. 26.
" " Korahdischana, to 1mā Sept. f. g. islohsetu		G. Kupifer. Latweeschu šlobla Lawrowā	" 42.
5 procentu naudas ic.	" 37.	J. Wilm. Trilates waltis šloblas eeswehtischana	
" " Behl vahr jauno semneeku waltis eetaisichanu	" 40.	Itā Nowemberi 1865	" 1.
Br. Naudas spēhls	" 8.	J. n. No Widssemes	" 2.
M. Braunschweig. Draugs un beedrs latram		J. D. B. Walmeeras Gaujas tista eeswehtischana	" 2.
derrigam darbam	" 3.	" " Paligs ihstēnā laikā	" 23.
" " mahzita's, Nihgā, Nikolai-eelā Nr. 31.	" 14.	J. Bkn. Ammats wai wihrs?	" 4.
" " Raffitajeem	" 39.	" " Par mohdi	" 12.
Ch. S. Kreemu wirsneeka ismanniba	" 6.	J. J. Behl kahds wahrds par ammateem	" 8.
" " Zohku stahstinsch	" 7.	" " No Stulman-muischas	" 46.
" " Raskaineets	" 8.	J. Bankin. Par sinu un atbildi	" 10.
" " No Ruzzawas	" 30.	J. H. Krjn. Kirbischu muischas kapsehtas eesweh-	
E. Stahlberg, Leez wehrā!	" 52.	tischana	" 31.
E. D. (Dünberg). Saglu nikli	" 7.	" " Ar lihku aprakšchanu nebuhs steigtees	" 32.
" " Augsta Keisaru gohda-swehtki	" 19.	" " Peetizjiba	" 51.
" " Gudra wiltiba	" 32.	-it- Behrnu-swehtki Lasdohne	" 36.
" " Gudra wiltiba 2.	" 33.	J. Gailit. Gaudas pehz mirruschas mihlakahs	" 41.
E. A. Sch. Dreesmu sinna	" 32.	J. W-p. Chmehts medallis	" 44.
E. J. S. Rudsu pfauschanas dseefmina	" 32.	" " Šloblas sinna	" 51.
" " Pehdeja rohse waffarā	" 38.	J. G-t. Strihds par un ar mirroni	" 45.
" " Baggataja un nabbagaja zella gals	" 48.	J. R-g. Beedriba	" 46.

Kahds wez. no Niweekstes mallas. Skohlas finna no Niweekstes mallas	Nr. 18.
Kahds Blahneneefchu fainneeks. Birna „Widsemmes semneeku semkohpibas beedribas“ faeefchana	38.
Kahdi Lifumneefchi. No Wellanas draudses Widsemme	43.
—Ibr— Jauns gads	1.
„ Semneeks dseed ruddini	39.
„ Wehl kahds wahrds par mohdi	41.
Lihsite semmene. Atbildefchana tai dseefminai: „Prezjetaja raises.“	29.
M. Ka.n.l. Tew nehuhs nekahda fihlneeka garru jantah	4.
Mdn. No Dsehrbenes draudses	5.
Mahjas weefa apgahdataja atbilde Nr. 11. 18. 40. 49. 51.	
„ „ Iaffitajeem	Nr. 1. 45. 48.
M. Wehl kahds wahrds us to „pirmo Widsemmes semkohpibas-beedribas“ faeefchana	40.
Mehs Aleksanders tas Dhtrais. Nr. 43. 45. 52.	
R-n. Par dseefmu-fwehtkeem, fo trescha waff. fw. deena f. g. Rubjené fwehtija	Nr. 28. 29.
—n— No Leepajas puffes	Nr. 30. 43. 44. 51.
„ „ No Kursemmes	Nr. 40. 44.
„ „ Rihgas	Nr. 44.
„ „ Italias	51.
„ „ Parihfes	51.
„ „ Meksilas	51.
„ „ No Wahsemmes	52.
—n. Ka zitti Latweefchi pateikufchi	51.
Pehteris un Tschaukste. Nr. 1. 4. 9. 12. 17. 21. 22. 22. 24. 27. 31. 35. 41. 50. 52.	
Preeduleijas Judrikis. Par baitehm	Nr. 7.
P. S-g. No Widsemmes	Nr. 8. 46.
„ „ Leezeet wehra, lauzineeki!	Nr. 8.
„ „ Tikkai ar mihlestibu buhs prezjetees	21.
„ „ Behwera dehls Jahnis	Nr. 27. 28.
P. S. Ka mahnu-tizigeem daschureis' gaddahs Nr. 25.	
P-fs. Smeeklu stahstini	Nr. 12. 13. 16.
„ „ Sarkana praffa	Nr. 14.
„ „ Diwi mahleri	16.
„ „ Galwas darbs	18.
„ „ Labs padohms	18.
„ „ Redf fur galwa	21.
P. G. Ka daschureis' Rihga isdohdahs	31.
Pehteris Gailiht. Drauga padohms	47.
Pehter Stalle. Mahjas weefa apgahdatajeem	47.
R. Labs darbs nepaleek bes algas	1.
„ „ Nekahro, fo Deews naw wehlejis	Nr. 2. 3. 5. 6.
„ „ Par laimes-wehlefschannu pee schkaudifchanahs Nr. 10.	

„ „ Biltiga mihlestiba	23.
„ „ Buchara	23.
„ „ Ko melleja, to dabuja	24.
„ „ Par nederrigeem un fshadigeem raksteem	44.
„ „ Ta wiltineeku jamahza	40.
„ „ Pahrs kaufschu flaitifchannu	Nr. 46. 50.
„ „ Ka Tschereffi fawas meitas pahrdobd	Nr. 46.
„ „ Ko Amerikas feewifchlas eefpehj	47.
„ „ Diwreis aprakta tabja	51.
N. T. Kahdi wahdi par superiosjata wehrtibu pretti faulu-milteem	10.
Sinnas. Nr. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 32. 51.	
S...n. No Smiltenes draudses	Nr. 10.
—f— No Widsemmes	14.
„ „ Wezzam gudra atbilde	41.
S. Gobat. Biskapa Gohbata gramata no Jeru- salemes rakstita	Nr. 15. 16.
S. D. Smeeklu stahstinsch	Nr. 15.
St-nn. Tshu mahzibu stahstini	14.
—st— Mohdigs dohmas stikkis	20.
—st— Mihlestibas spehfs	23.
„ „ Grehku labhs	30.
Sappe Seemzeete djim. Bijolite. Padohms fo kahda feewa Lihsitei Semmenitei dohd us tabm dseefminahm: „Prezjetaja raises un Atbildefchana“	36.
S...r.	39.
Schillin. Sima un pateikfchana	44.
T. S-fch. Seemas-fwehtki Jawas (Dschawas) falla fwehtiti	Nr. 9. 11.
„ „ Wiffustiziga firds	Nr. 24.
T. D-r. Zehfu zeetumneeku darba nams	25.
Wttbrg. Ne feewas, bet naudas prezjetfchana	13.
„ „ Smeeklu stahstini	Nr. 13. 16. 22.
„ „ Swirbuki appalsh zepures	Nr. 20.
„ „ Kahrschu mahjinas	20.
„ „ Dummais Anzihfs	26.
„ „ Par behrnu-fkohlaschannu	42.
„ „ Behdu-angti	Nr. 48. 49.
Wezzais Semturris. Wezztehwa padohms us tabm dseefminahm: „Prezjetaja raises un Atbildefchana	Nr. 32.
—x. No waldifchanas-ammata atstahdinati Ciropas waldineeki	50.
M. Zirrit. Kapehz mums buhs fawu dshwibu apdrohfschinabt	Nr. 38.
„ „ Par pahrtikkas- jeb konsumas-beedribu Rihga	42.
Z. „Been pee mums irr dabbnujams“	6.
—...—Prezjetaja raises	28.
Zr. Par semkohpibas beedribu	52.

N°. 1.

Birmdeenâ 3. Janwar

1866.

Jauns gads.

Jauns gads! Jauns gads! tã stann no wiffahm mallu mallahm,
Eil labb' pee mums, tã tur pa tahtahm pafaul's-fallahm,
Kur ween ta Kunga Jesus swehtu wahrdu minn,
Tur katreis sinn, par fo scho dahrgu deenu swinn.

Us pagahjuschu gaddu stattam tã us juhru,
Eetsch tuera baudijam gan daschu deenu fuhru.
Ar Deewa palihgu to nu pawaddij' schi,
Un jaunu gaddu schodeen lihgsmi fahluschi.

Daschs nezerrejoht wezzã gaddã wifnãs grimmis.
Daschs labb' warre buht arr naw wehl sawãs behdãs rimmis,
Kas fahluschahs jau fenn, bet naw wehl beiguschahs;
Deews sinn, wai nobeigsees schi jaunã gaddã tahs!

Tãpat arr schodeen mehß scho jaunu gaddu fahfoht
Un Deewa sawa Nabbitaja preeßschã nahfoht,
Nu brauzam tã tã leelã pafaul's-juhã eetsch',
Kur dshwes-tuggim stahw dauds wehtras-wilni preeßsch'.

Daschs preezigß schodeen gan zaur ohstas wahrteem dohdahs,
Bet Deews sinn, tahds tam zeffsch lihds' gadda gallam rohhdahs!
Gan wiffi netilfim lihds' gadda beigumam,
Tapehß lai allaschin mehß gallu peeminnam.

Warr buht, tã es jeb tu schi gadda zeffã beigsees,
Us duffu muhschigu pee tehru tehweem steigsees;
Tadeht laß katreis tur par ihstu zeffwaddu
Ta Kunga Jesus krost' un wianna mihslibu.

Kad nu mums wisseem tã schi raudu-leijã klahjahs,
Lihds' kamehr pahreesim tur ihstãs tehwa-mahjãs,
Tad gaddu beigdami un fahdami patees',
Laj allasch tizzigi pee Jesu turramees.

Geffschemmes sinnas.

No Nihgas, 30tã Dezember. Jauns gads pee durrihm, bet ihsts seemas aufstums wehl naw un naw nahzis. Tal tizzam, tã tas paktã nepaliks, bet tomehr nahs un tã laikam peedsihwoßim aufstu pawaffaru. Schinnãs deenãs gan sneega puttenus redsejam; bet wehl naw netahds zeffã-laiks. Baldees

Deewam, tã Nowembera leddus daugawã palizzis, zaur fo nabbaga laudihm tal tã pahreeschana nemakfa naudü. Zaur to, tã ihsta zeffã naw, mums pils-sehtneeseem dahrdßiba deesgan leela un tadeht us jaunu gaddu no firds wehlamees peedsihwoht zeffã-laitu un wesseligaku gaisu, jo ar tahdu laitu, tã taggad, dauds flimmibas laudis mohza.

No Pehterburgas. Senata pawehleschana no 16ta Dezember pasluddina, la schi rekruschubohschana, las preefsch 1866ta gadda abbaht walsts daktahm nosazzita, preefsch Archangelas gubernijas irr atzelta us Oktobera mehnesi 1866. Schahs gubernijas rekruschu weeta buhs preefsch baltiskas stottes 220 rekruschus nemt no Olonezas gubernijas un preefsch rohbeschu-walsts brigades pee baltahs jubras nemt 20 rekruschus is Wologdas gubernijas.

— Walsts banka 21. Dezember darrija sinnedu, la 2schä Janwar deenâ walsts bankas nammâ til schoht lohsetas tahs 5 procentu usdewu biffetes, til labb' tahs, las tiks pirktas atpakkat, lâ arri tahs, las naudu winnehs, un la jau ohtrâ deenâ pa awisehm sinnedu darrijschoht, kurrâhm biffetehm tee leelakee winnesti krittuschu. Bittus winnestus wehlat sinnedu darrihs, kad wiffas tahs sinnedu pehz labrtas buhs falittas.

Ahrsemmes sinuas.

No Stuttgardes, Wirtembergu walste, Wahsemme. Rahds lungs, lam daschadi sweschi swehri sawâ dahrsâ, gribbeja nesenn, preefsch swehtkeem, zitteem rahdih, lâ winsch sawus swehrus effoht eebihdijis un la tee winna pawehleschanahm klausoht, 40 stattitaji bij sawulzejuschees un lungs, lam swehri peederr, Werners wahrâ, eegahja lauru buhri, fur lauru pahris eeflohdihits un lam falla deht pa seemu wissaplahrt glahschu lohgi eetaifiti. Werners krellôs iswilzees, nosehdahs turpat us benkscha un gribbeja patlabban sawu rihloschanu eefahkt, kad us to flapju glummu gribdu kahjas tam flihdeja un winsch pee semmes nokritta. Laawa ar johni tam uskritta un nu eefahzabs breefmiga zihnischanahs stary to warrenu lauru un stipro wihru. Schi zihnischanahs pastahweja gan tiffai kahdas sekundes, bet ir tad Wernera lungs warreja sawu gallu dabbuht; jo lauru bij winnu breefmigi draggajis ar sohbeem un ar leppahm un til winna firds-drohshai meitai warr pateittees, la winnu wehl dshwu no buhra warreja iswillt ahâ. So til to ta manniya, kahdas breefmâs tehws, tad ta grabba smaggu benki un to wiffâ spehâ sweeda prett teem glahschu lohgeem un lauru no lohgu plihschanas sabeedehts, no sawa affinaina lunga atlehja. Werners pats scho lauru effoht usaufsinajis un tas effoht tas flaitalais no wiffahm laurwahm, las Ciropa redjeti.

No Englandes. Englandseschi sawu waldischanu luhguschu, lai winna pee wiffadahm likkumu pahrlahpshanaht atmettoht nobst to nahwes-sohdu, las libds schim pastahwejis. Waldischana eezehuse ihpaschu kommissioni, las lai to ismelle un nospreefsch, woi derrehs pehz pawalstneeku luhgshanas darriht. Kommissione taggad sawu spreedumu pahrscho buhschanu isdewuse tahdu: nahwes-strahpe teef atmesta wiffas kahdas subdsibâs, fur waldischanas gohds un warra aistitti. Fur warroht kahdas sohdbas uslist,

lâ taggad Fehneeschu prozesse, prohti zeetumneeku-darbu us gaddeem. Par ihstenu dumpi un fazelshanohs prett waldischanu, nahwes-sohds arri turp-mal paleek spehâ. Ir nahwes-sohdu jahohda arri tahdi sleplawas, fur peerahdams, la ta sleplawiba jau senn nodohmata un fur sleplawa pehz padarritas negantibas gribbejis aishbegt. Pee schahs us tahdu wihsi sohdamas klaffes peederr arri laupitaji, jubras-laupitaji, ugguns-peelizzeji un tahdi, las ar warru feewischlahm gohdu laupijuschu, kad pee winnu noseeguma arri kahda zilweta dshwiba pohstâ gahjuse. Par zitteem noseegumeem prett zilwetu dshwibu weeg-laks sohds nolitts. Behrnu nonahweschana pee dshim-schanas jeb pirms tas neddetu wezs, neteek ar nahwi sohbita. Beidschoht schi kommissione wehl spreesch, la buhtu labbi, tahdas nosohdischanas ar nahwi isdarriht zeetumu pagalmôs un la to isdarritu us weeg-laku wihsi. Daschi kommissiones beedri pastahwejuschi arri us to, la nahwes-sohdu pawiffam buhs nozelt. — Lâ, lâ schè laffam, gan ta kommissione nospreeduse, bet woi patte waldischana ar tahdu spreedumu buhs meerâ un woi to apstiprinahs, — tas wehl naw sinnedu. Netizzam wis!

Tas dselsu-zelchs, to appalsch Londones taifija pa semmes appalschu, nu pawiffam gattaws palizzis un 24ta Dezember sahlfuschu pa to wisszaur brauht. Londone, lâ sinnedu, irr lohiti leela pilsehta un tam, las gribb no weena galla tift libds ohtram, naw wis weegla leeta to isdarriht. Tadeht Londoneschi pahrscho jaunu dselsu-zelku lohiti preezajahs un falka, la par masu naudu taggad weegli, ahtri un drohschi warroht aishbraukt no weenas pilsehtas galla libds ohtram. Pa scho zelku arr brauzoht wairal lauschu ne lâ pa kahdu zittu zelku wiffâ Englande. Rihdôs no pulkst. 7 sahloht braukt un il pa 5 minutehm weena rinda eijohht walkâ, un tomehr arween effoht til dauds brauzeju, la daschurais ruhmes peetruhsstohht. Isdeenâs brauzoht libds pufsnaltei.

No Englandes. Englandseschi wehl subdsahs pahrscho to nifnu lohpu-sehrgu, las teem leelu skahdi darroht un wehl newarroht sinnedu, kad ta mitteschotees. No pascha eefahuma libds schim effoht 63,593 lohpi ar to sehrgu firguschu; no teem 31,861 sprahguschu, 13,137 lâ neglahbjami nokautt, 5803 isahrsteti un 9792 wehl firgstohht.

No Parihses. Wiffa Ciropa kahro labpraht dabbuht sinnedu, to Franzuschu keisers Napoleons pirmâ jauna gadda deenâ runnâjis us teem, las pee winna pehz eeradduma eet laimi wehleht. Schee gahjeji irr tee leelakee walsts gohda-nessjeji, ministeri generati un zittu waldisneeku substitee weeteeki. Dauds reis tad keisers isrunna kahdas wahrdus, las skaidri israhda, to winsch tai gaddâ nodohmajis darriht, woi turreht meeru jeb zelt lary u. t. pr. Schinni reise, schinni jauna gadda pirmâ deenâ (muhju 20ta Dezbr.) keisers nelahdu wehrâ leefamu runnu ne-effoht turrejis, bet tiffai fazzijis tâ: „Katrâ

gadda ap scho paschu laiku mehs atskattamees us to pagahjufchu un tad greeeschamees us to nahlamu laiku. Lai turram fewi par laimigeem, kad mehs ta la scho-deen, warram weens ohtram laimi wehleht, kad effam no breesmahm isfargajufchees, leekas bailes pee mallas likkufchi un zeetaki kohpa sawillufchi tahs faites, kas tautas un fehnians faseen. Lai turram fewi par laimigeem, itt ihpaschi, kad no wiffa ta, fo effam peedshwojufchi, mums isdohdabs dauds deenas meera un labklahschana pawaddiht." — Ta keisers effoht runnais; bet ka wiinam ihsti meers, to newarram tizzeht; jo Amerikas brihw-walstes apdraude wiina jaun'eriktetu keisera walsti Meksika un sinas. no Amerikas stabsta, ka pa trim mehnescheem Franzufchu karra-spehls buhschoht no Meksikas aiseet. Laikam keisers Napoleons winneem to buhs apshlijis, ka wiini to ta drohschi pasluddina pasaulei.

No Italias. Italia atkal jauni ministeri iswehleti, lam schoreij par presidenti zelts tas wirs, lam wahrds Lamarmora. Taggad gandrihs wiffas semmes, fur wiffadu kabrtu laudis faet kohpa pahr walsts waldischanu nospreest, irr tahds eeraddums, ka ministerus atlaisch, kad tee zittadi gribb kahda leeta darriht, ne ka fehninsch, woi pawalstneeki to pagehr. Daudsreis ministeri paschi arr atfakhs, kad winneem fo buhs isdarriht, kas ar wiinu padohmu nesa-eetabs. Ta tad daschuris isgaddabs, ka weena pascha gadda pahri reises teef wehleti jauni ministeri. — Italiai Franzufchi dohd to padohmu, usneemt to dalku Pahwesta walsts parradu, kas kriht us tahm semmehm, kas peedallijufchabs pee Italias fehnina walsts. Tas istaisoht 20 millionus franku us gadda. Pahwests pats gan us to nespeeschotees, jo wiinam arween ta zerriba, ka tahs atrautas semmes drihs krittischtoht atpalkat pee wiina walsts. — Pahwests seemas-swehtkos no saweem kardinaleem laimes wehleschanas fanemdams, teem pateizees un tad teizis, ka no pat wiina waldischanas eesaktuma lihds schim kardinakt effoht wiinam hijufchi ustizzami palihgi. Tad ihsumä stabstijis, ka kristigai basnijai lihds schim klahjees. Pascha eesaktuma, til fo ta peedsimmuse, tai hijuse zihnischanahs ar paganu keisereem, prett pasaules gudrineeku augstprahribu, prett lezzereem (kizibas grohsitajeem), barbareem un tad ilgu laiku prett Muamedaneescheem. 16ta gaddu simteni atkal iszeblufchabs jaunas zihnischanahs ar lezzereem un wehlat atkal prett pasaules gudrineekeem un netizigeem. Kristus basniza un froehtais waldischanas-krehls effoht no wiffahm puffedm un us wiffadu wiht aiskahrts un pascha schinni wehtra arween israhdotees ta pateesiba, ka Kristus laiwa us Genzaretes esera effoht aismidhs. Mufsu luhgschanas wehl ne-effoht Kristu usmohdinajufchabs, warr buht, ka tas effoht mufsu paschu waina, warroht arr buht, ka tas effoht pascha Deewa neisdibbinajams padohms, ar fo winsch gribboht zilwekus pahrbaudivht un schliht. Tad peeminneedams, ka fehninsch Wiktors Em-

manuels sawa pirmä walsts runnas-deena, fo turrejis Florenzes pilsehta, effoht fazzijis: "Nahkami laiff irr Deewa rohka!" — winsch teiza: "Schohs wahrbus, fo isrunnais tas fehninsch, kas pahr laizigahm leetahm runna, mums waijag' kristigi pahrdohmaht, jo Deews mubs neatstabs. Es gan nesinnu, kas pahr manni nahlamas deenas nolemts, bet es zerru, ka daudst no jums peedshwohs to gallu schai breesmigai zihnischana un ka basniza uswarrehs. Tomehr mums pascheem waijag' tai uswarreschana zellu faitaht ar to padohmu, fo Kristus dewis: ar nomohda buhschanu un Deewa-luhgschanu."

Sauna gadda deena, kad tee Rohma buhdami Franzufchu offizeeri bij sagahjufchi Pahwestam laimi wehleht, Pahwests winneem pateizees un sawu teh-wischi labpatilschanu pee winneem apleezinajis. Tad wehl fazzijis, ka ihpaschi par scho gaddu winsch pateizotees, kas warr buht buhschoht tas beidsamais, fur winsch tohs ar tahdu gohdu warroht swehtigt; pehz wiinu aiseeschanas warr buht nahtschoht us Rohmu basnizas un swehtas waldischanas gohda-krehsla eenaidneeki. Ka Kristus dahra, ta winsch tad Deewa luhgschoht par wiffu Franzijas karra-spehlu, par keisera familiju, par wiffu Franziju un arri par to nahbagu Italiu, kas til dauds peemeleeta no launa.

No Spanias. Spaniai schis jauns gads eesahjees ar jaunahm bailehm. Wiini apnehmufchees un eesahufchi ar Deenwidus Amerikas walstehm karru west, bet paschi sawas mahjas neprattufchi labbaki apfargahht. Effoht paschu semme atkal iszehees dumpis. Gan wehl ne kahdas pilnigas sinas pahr scho dumpi naw atnahufchabs, tomehr til dauds awises stabsta, ka 3schä Janwar deena kahdas gehgeru regimentes eesahufchabs dumpotees. Leelaku dalka to offizeeru gan no dumpineekeem atrahwufchees, bet generalis Prim effoht mettees teem par to leelako waddonu. Gan nu arri rahja, ka schis dumpis ne-effoht ne kahds spehjneeks, jo nedf pilsehtneeki nedf semmju eedshwotajt dumpineekeem peekrihttoht un generalis Babala ar sawu pullu tohs jau dsennohht kalnds eescha, tomehr waldischana pawehlejuse dascheem saldatu pulkeem atneemt eerohtschus un paschu galwas pilsehtu Madridi likt karra-teefas fargaschana. Arri Franzufchu un Portugales waldischanas pawehlejufchabs sawas rohbeschabs apfargahht, lai dumpineeki tur ne-eebehg eescha.

No Amerikas sabcedrotahm walstehm. To jau warreja dohmaht, ka, kad Seemel-Amerikaneeschi sawu braktu-karru nobeigs, tee sabls darbotees ap Meksiku un newarrehs zeest, ka sweschs wal-dineeks tur usmettees. Taggad tas arr jo deenas jo wairaf nahf gaisma, ka ta irr gan un Seemel-Amerikaneeschi sawa leela kongress arri pahr to runnajufchi un spreedufchi deesgan. Wiini fallu ta: Sau 1862tra gadda 3schä Juli Franzufchu keisers tam Franzufchu karra-spehla waddonam Meksika, generatam Furi effoht rahstijis, ka winsch keisera walsti

Mexikā gribboht dibbinah, kas Rattoku tautahm tur ais leelahs Atlantijas juhraz winnu wezzas teefas un warru atkal dohtu rohla; ka Franzijas un Spanijas kolonijahm tur Wallara-Indija buhtu drohschiba; lai Franzuscheem tur paliktu brijwa warka, un lai fabeedrotas walstis tittu aiskawetas pahr Antilles kalneem pahri isplattitees us Deenwiddus-Ameriku un wiffas pasaules andeli schinni pasaules dalka pahrwaldiht. Un kad nu winsch arri pehz scha sawa padohma effoht barrijis, Mexikā kauschu prahtam pretti keisera walsti eetaifijis, kas ar Giropas saldateem teel apfargata. Un kad arri wiffseem zilweziabas liffumeem pretti tas ta nosaukts Mexikas keisers ar pawehleschanu no 5ta September 1865 wehrgubuhfchanu sawa walste atkal effoht eezehlis un ar zittu pawehleschanu no 5ta Oktober 1865 karraliffumus saimojis ar to, ka Mexikas republikas karrapulkeem nedewis to teesu, karru west, bet tohs usflatta par dumpineekeem un pawehlejis, ka winnu wangneefus pa 24 stundahm pehz sawangofchanas buhs noleetaht, — tad par to wiffu Seemet-Amerikas fapulzeta senate usflattoht 1) tahdu buhschanu Mexikas walste pawiffam reebigu un bihstamu; 2) ka tahda us nogahstas republikas walstis druppeem zaur fwefchu walsti eerikteta walstis schinni pasaules dalka, kas ar Giropeschu bajonettehm pabalstita, pawiffam effoht pretti scho fabeedrotu walstu politikai un ka tahda buhschana winnu tautas gohdam un faprafchanai effoht gluschi prettiga; 3) tadeht fabeedrotu walstu presidents effoht jaluhds, schinni leeta darriht to, kas jadarra, ka winnu gohds teel pasfargahs. — Ihfi faktoht, Seemet-Amerikaneeschi no waldischanas pagehr, pahr to gahdaht, ka Mexikaneescheem tittu atkal pascheem rohla ta warka, pehz sawas patilfschanas few waldischanu iswehleht. — Tahdas sinnas til-labb' Mexikas ka arri Franzuschu keiseram naw pasflehtas un teem irr deesgan to pahrdohmaht. Tadeht jau arri Mexikas keisers sawa walste effoht pawehlejis refruschus nemt un Franzuschi pa sawahm awisehm runna, ka winneem sawi karrapulki ar steigfchanu effoht jawedd no turrenes atpalkat mahja.

Presidents Dschonsons kongresses beedreem paslud-dinajis, ka Deenwiddneeki isturrotees ta, ka ar winneem warroht pilna meerā buht. Generalis Grants sinnojis, ka Deenwiddneeki pateefigi effoht padewuschees liffumeem paklausiht; ar maseem saldatu pulzineem peeteekoht pilsfehtas apfargah, tillai juh-mallas zilladeles wajagohht wairaf karraspehka par apfargafchanu. — Walstis filtehrs Seewards paslud-dinajis, ka nu, kad 3 zettordalkas walstu peekrittuschas tam padohmam, wehrgus neturreht, ta wehrgubuhfchana wiffas walstes paleekoht pilnigi nozelta.

Do Mexikas walstis, Amerika. Telegrafa sinnas daudsina, ka Mexikā effoht dumpis iszehlees prett keiseru Maksimilianu. Tahs pilsfehtas Wera-kruz, Tuspan un Dajalka effoht fazehluschahs kahjas. Suaristu generalis Lih uswarredams eijohht arween

tahfal eefsch semmes. Keisera generalis Mejia ar fabeedrotu walstu generali Weizeli weenadi stribdotees zaur ralssteem. Schahs sinnas gan wehl naw galwo-jamas, bet tahdas warr buht pateefiba gan, jo, ka sinnam Mexikaneeschi til tadeht to keiseru peenehmuschhi, ka no Franzuscheem pahrwarreti newarreja zittadi darriht. Bet taggad, kad tee warr palihgu zerreht no fabeedrotahm walstehm, kas sawu karru nobeiguschas un kad tee dsird, ka schahs walstes sawa leela kongressē winneem par labbu padohmus turra, ko tad tee gaidihs! Gan jau wehlf dsirdehs, kas tur isjuks.

• **Tahs darbs nepaleef bes algas.**

Leela pilsfehta iddeenaz redsam tahdas feewas, kas furwjus nefs us rohlahm, fur eefschā fahm daschadas prezzes pahrdohfchanai, ka bantes, ahfi, addatas, kemmes, un t. pr. Pee mums ihpaschi schibdeetes un kreeweetees ar tahdahm prezzehm andele, bet zittur arri paschu kauschu feeweefchi schahdu andeli dsenn.

Kahdā aprinka pilsfehta pasihstama atrainne turreja masu weefu nammu, kas nebij wis tahds frohgs, fur laudis faeet sawu fuhri gruhti nopelnitu deenas algu notehreht, bet fur reisneeki un semmju laudis pilsfehta nahdami apmettahs. Utrairnei, kas scho weefu namminu ir pehz sawa wihra mirfchanas turreja, bija weenigs dehs, kas gauschi kahroja fshlmeistara ammatu mahzitees; bet atrainnes pelna bij til knappa, ka ne-eespehja aismalfahht seminara fshohlu. Winna bij tohti labftridiga un schehliga feewa, kas dauds kautineem palihdseja truhlumā un pee winnas arr apmettahs daschureis tahdi reisneeki, kas zittur kohrteli newarreja dabbuht tapehz, ka nespehja to aismalfahht.

Pee schahs paschas weefu faimneezes fenn gaddeem mehdsē peenahht kahda no tahdahm fuptschenehm, kas ar sibtu prezzi andeleja. Ta bij gan nabbaga, bet dikti gohdiga feewa, ka katris pahr winnu apschelodamees tai kaut ko nopirka. Scho feewiau muhsu faimneeze katru reis fanehma ka mihta draudsene un to ikreis atspirdsinaja un pameeloja bes malfas.

Paschā tanni laika, kad faimneezei us firds gulleja tahs gruhstas behdas sawa dehta deht, wezzenite tahfi pa semmehm aptahrt isstaigajufehs, atkal atnahza schinni pilsfehta un dewahs taifni us sawu sinnamu kohrteli. Saimneeze to eeraudfijuse, tai ka kahdam dahrgam weefim steidsahs pretti, satwehra pee rohlas un eewedda nammā. Bet to labbi apstattijuse, faturhtahs arri deesgan par winnas taggadeju isflattu. Lai gan ta feewina bij labbi jau gaddōs un pafesna no rumpja, tomehr wiina ar sawu leelo furwi arween weegli staigaja. Winna isflattijahs prifcha un weffela un neweens zilwels newarreja to dohmaht, ka ta jau septiadesmit gaddus wezza. Bet schoreis ta isflattijahs pawiffam dseltena waigā; deggons bij labbi garsch, waigu kauli ka isfpeeduschees un azzis dsiffi

eefrittufchâs. Tad arri ta nespchja wairs til muddigi staigabt, bet lehnâ ween un us leelu kohku atspedusehs.

Labfirdiga kohrteta fainneeze, dikti schelodama schoreis to fanehma, rohku dohdama apfweizinaja un fazzija: „Nahzeet drihs eefchâ! Jums naw labbt ap firdi! Pee filtas frabsns schinni ruddens-lailâ jums buhs labbaki, un taffe filtas kappejas juhs atspirdsinahs.“

„Deews lai jums to atmalka!“ tà ta ar wahju balfi atbildeja, un drebbedama pee draudsenes rohtas eegahja istabâ. „Pee jums arween atrohd laipnigu prahtu tahda wezza seewa là es, lam pasaulè wairs naw neweena peederriga dwehsele. Zif dauds weetas laudis tahdam pahri ween skattahs un tas labpraht no turrenes eetu tahlak, kad til kahjas eespehtu.“

Saimneeze to noschdinaja tai lehnrehflâ, fur zittureis wiinnas wihrs mehdsa sehdeht un tad steidsahs pehz filtas kappejas, kas tai wehl bij fehki pee ugguns. Kad to bij eenessuse, sehdetajai pasneeguse un atfal pee darba isgahjuse, tad wezzene pee fewis tà runnaja: „Nudeen, meefiga meita newarretu sawu mahiti mihlaki apgahdaht, là wiinna manni apgahda! Deews lai wiinnu par to swehti tuhstoschlahrt.“

Kad fainneezes dehs pahrnahja, tas arri gribbeja to pasihstamu wezzeni runnaht, kas jau bij eewesta ihpachâ kambari un eeguldita filditâ gultâ, fur ta tomehr falla tà, ka tas pats pahris atlikfuschu sohbu muttè klabbaja. Kad jaunellis schelodams wiinnu jautaja, là klahjotees, tad ta atteiza: „Slikti gan! Nahdahs, ka ta wezza mahlu buhda taifahs jagruht. Woi schè tahlu dsihwo teefas schrihweris?“

„Naw gan tahlu, bet lam jums to wajaga?“

„Gribbetu ar wiinnu aprunnatees pahr scho un pahr to. Woi tu gribbetu til labs buht wiinnu atajinaht? Bet lai winsch sawas rastamas leetas panemm lihds.“

Kad jaunellis bij isgahjis un mahitei to fazzijis, tad ta teiza: „Eij papreefch un atluhds muhsu dokteri schurp. Ta irr lohiti gohdiga seewa un mums nekahdus lahstus newehlehs, kad tai labbu darram.“

Jaunellis tuhlin aistezeja. Dokteris tahlu nehsihwoja un tadeht arr' itt drihs atnahja.

Dokteris tuhlin noredseja, ka tè ta dsihwibas-swezze taifjahs isdrist un tadeht til padohmu dewe, ar kahdam weeglahm sahlehmi wiinnas zeeschanu atweegloht. Tad tas us fainneezes wehl teiza: „Labbal buhtu, kad juhs to sweschineezi nodohstu flimneeku kohpschanas-nanmâ, jo kas warr sinnaht, là noteef.“

„To gan nedarrischu,“ fainneeze atfazzija. „Winnawesselas beenâs mannâ mahjâ irr nahfufe, tadeht arri flimmâs to neistumschu, — to manna firds nekauj un tas irr pretti Kristus mahjibai. Es ne gribbu tà darricht, là tas preesteris un lewihis darrija.“

Teefas schrihweris arr atnahja un kahdu pufstundu

weens pats paliffa pee flimmahs. Niseedams tas us fainneezi teiza: „Es farakstiju testamenti, kurrâ juhs par to weenigo mantineezi nosazzita.“

Lai gan fainneezei firds bij gruhita sawa dehla deht, dohmajohht, ka tai sawa mahja buhschoht jaeehhta, tomehr pahr scho sinnu ta gahrbi pasmejhahs un schrihweram atbildeja: „Wai negribbat pufsi no tahs mantas?“

„Pateizehs!“ tà tas atbildeja, „negribbu wis un juhs nemas neapfkauschu par tahdu laimi.“

Saimneeze teiza: „Par wiinnas labbu firdi un prahtu til labbi japateizahs gan. Sinnams, bantes, addatas, schnohres un frellu knohpes man gan buhs preefch wiffa sawa muhscha deesgan; un ja man pehzat arr til gruhiti klahtohs là wiinnai, tad ar schahm leetahm tal jau warretu to andeli eefahht. Gohdiga dwehsele ta wezza! Wiinna tomehr gribb man to atlihdsinahht un tur pateesi irr swehtiba klahht, jo wiinna patte irr taifna un flaidra là selts.“

Saimneeze nu filtu gahrdu suppi sataifjuse flimneezei eenessa. Ta ehda un pateizahs til firsniigi, ka fainneezei par to affaras nobirra.

„Klaufeet,“ tà flimneeze nehmahs runnaht, „newarr wis sinnaht, lo Deews ar manni nodohmajis, tadeht sawu masumiau esmu jums notaisjuse. Dauds naw, bet tur neweens netaisns grassis naw klahht un ta jums un juhsu dehlam neswehtibu ne nehsis. Ar to jums juhsu labbadarrichanas gan newarru aismalkahht, lo til dauds reises man effat parahdjusch; es par to jums no firds pateizohs un luhdsu par jums Deewu, lai winsch jums to atmalka simt-kahrtigi.“

Saimneeze tai pateizahs par to labbu prahtu, meerinaja flimneezi ar wahrdeem un aisgahja atfal pee sawa darba. Wiinnas dehs allaschin eegahja flimneezi apraudsicht un ap walkaru tas mahitei eenessa schahdu sinnu: „Saimneeze taggad dikti pahrswehrtusehs. Wiinna ahtri ween dwaichu well; es tai us wiinnas gribbeschanu kahdas luhgschanas preefchâ lassiju, bet wiinna weenadi snausch.“

Saimneeze steidsahs arr' tur ee-eet un atradda, ka flimneeze bij dauds sawadaka un mas ween ta wehl spehja isrunnaht. Wiinna apsohlijahs pa nakti pee tahs palift un flimneeze galwu pagrohsidama par to pateizahs. Pee wiinnas gihmja tà israhdijahs, ka kad pehdigais faules stars pawiffam isdristams, leelu tuhstuefi wehl reis apspihd. Saimneeze pa nakti tai preefchâ lassija no bihbeles un no luhgschanugrahmatas un flimneeze rohtas salikkuse israhdija, ka ta wiffu wehl dsirdohht un saprohtohht. Ap paschu pufsnakti, kad mihliga kohpeja patlabban bij lassijuse to perschu: „Tu gohdigs un ustizzams kalps, ee-eij sawa lunga preekâ,“ — tad flimneeze wehl reis dsikfi nopuhtahs un kad fainneeze to apskattija, tad wiinnas dwehsele jau bij aisgahjuse meera-dsishwolkos.

Mirruschai azzis aisspeeduse, fainneeze no ribta teesai meldeja, ka ta sweschineeze effoht nomirrusse. Teesa pehz testamenta tuhlin spreedu, ka fainneeze paleekoht nelailas weeniga mantineeze, jo tai nelahdu zittu tuweju mantineeku ne-effoht pasaulé.

Kad sweschineeze gohdigi bij paglabbata, tad fainneeze gabja sawahft winnas drehbes, kas wehl turpat us krehfla gulleja, ka nelaike patte tabs nolikkuse. Kad swahrtus pazehla, kas bij iswastati gluschi plahni, tad fainneeze nomannija, ka tee effoht labbi smaggi un labbat aptaustijuse, ta atradda, ka ap paschu widdu bij wihle wissapfahrt peeschubta ar naudu, gabbals pee gabbala. Isbrihnodamahs ahrdija to wihli walla un atradda spohschus selta gabbalus ween! Tee nu bij nelailas wissa garra muhscha pataupita manta, ko winna nebij faprattuse zittadi un drohschafi paglabbaht.

Kad fainneeze to mantu pahrskaitija, ta atradda, ka te bija dauds wairaf, ne ka winnas dehlam wajadseja preefsch skoblas. Ar pateizibas affarahm winna Deewam pateiza par scho dahwanu un paturreja to nelaike pateiziga peeminna. Winnas dehls ismahzijahs par brangu skohlmeisteri un labba weeta tizzis augligi strahdaja. Rohrteka fainneeze labbi wezza palikkuse, sawu buhschanu atstahja un nometahs pee dehla dshwoht, kur ta saldâ meera sawas deenas pawaddija. Beldsoht winna dehlam peefohdinaja: „Ne aismirsti nekad labbu darriht, jo mihsais Deems ar baggatu mehru atlihdosina fatru labbu darbu!“ —

Trikates walts skoblas eefwehtischana, 9ta Novemberi 1865.

Dauds Mahjas weesa lappinas mums sinas par jaunu skoblu zelschanu un eefwehtischanu irr neffuschas. Esnu par tahdahm sinahm pats preezajees un arri dshrejis un redsejis, ka dauds zitti lassitaji un skoblu mihtotaji tahdas sinas labprahht un ar preeku lassa, lihgsinodamees, ka taggad tas laiks irr arri Widsemme atnahjis, kur Latweeschu tantai us semnehm un ihpafchi pagastos ta gaisma fahf aust, kas agraf tikkai pilsehtas bija atrohnama, bet ko mas semneeku behrni baudiht dabbuja. To grunti, kapehz nabbaga semneeki sawus behrus pilsehtas skoblas suhtihht newarreja, gan katris lassitais pats sinahs.

Taggad wairs naw tehwan un mahtei tif gruhhti sawu dehliu jeb meitini skobla stelleht, ka agraf; jo skoblas nu irr daschâs draudses, gandrihs fatra walsti. Pee mums Trikates draudse irr jaw taggad dewinas ihsti leelas buhwetas un arri labbi eeriktetas skoblas, kur jaw kahdi trihs lihds tschetri smts behrni teef mahziti.

Berredams, ka mihleem lassitajecem tas pretti nebus, eedrohschinajohs schinni lappina arri no tabs jaw augschâ peeminnetas skoblas eefwehtischanas kahdus wahrdivaus isteift.

9ta Novemberi f. g. bija ihsti jauks laizinsch. Nohtigu darriochanu deht arri lauka isbrauzu. Pa zekku braukdams dauds kauschu fastappu, kas, ka bittes pehz filta leetina, kad faule atspihd, seedos sfreen; ta schee barru barrôs, gan braufschus gan kahjahm, pa zekku steidsahs. Manna firds eelihgsmojahs to eeraugohht. Tadeht sirgu us to pussi greefis, drihs tanni weeta nobrauzu, kur jaw leels kauschu pulks bija sapulzejuschees. Wezzi, jauni, tehwi, mahtes un ihpafchi behrni, kas jaw us skobla-palitschanu bija nahfuschu. Wissi ilgodamees pehz zeen. mahzitaja gaidija. Man wehl laiks atlikka skoblas-mahju, kurrâ pirmureis biju, no pascha skohlmeistera pawaddihts, zaurstaigahht un winnas eeriktischanu apflattihht. — Gohds jadohd, kam gohds peenahlahs. Schoreis tas pirmat Widsemmes Landrahtu leeleem-lungeem nahlahs, kas wissu kohla materialu un pufs astonpadesmit dahlderus leelu semmes wehrribu, bes kahdas atlihdosinaschanas, Trikates walstei preefsch skoblas irr schinkojuschu. Tad arri Trikateschu fainneekeem, kas sawus rubbutus un publes netaupidami tohs preefsch saweem behrneem ar preeku irr uppurejuschi, zaur to schis leels, glihts skoblas nams taggad gataws stahw un pats teem gahdneekeem un kohpejeem leelaku gohdu dohd, ne ka es zaur sawu rakstu spehtu to darriht.

Ar pufsdeenu tee gaiditi weesi, zeen. mahzitajs un Trikates Siwersa leelskungs atbrauzu. No pehrmindereem un pagasta teefas-wihreem mihtligi fanemti, tee drihs leela skoblas istaba, kas kauschu ka bahstin peebahsta bija, eenahja. Zeen. draudses mahzitais Rohrte, pahra perschinu, kurras pats ihpafchi preefsch schis deenas, pehz ta meldija: Lai Deemu wissi lihds, bija rihmejis, nodseedajis, tad ihfu, bet gluschi smuktu runnu turreja, skoblas ar fauli salihdosinadams israhdija: Kad faule no ribta uslez, tad winna tikkai kalnu gallus apspihd; ap pufsdeenu, tad wehl eeleijahm sawus starrus un siltumu peefuhtha. Ta lihds schim irr gahjis Widsemme. No augstu skoblu mahzibahm irr tikkai tee baggati un augstaki apgaimoti, bet taggad zaur walju skoblahm schi gaisma speeschahs wissos pagastos, mahjas un gandrihs fatra behrna firdi. —

Pehz tam skohlmeisters Muhlbergis, kas Widsemmes Balkas-Seminari preefsch skohlmeistera ammata pilnigas mahzibas baudihts, taggad scho skoblu usnehmis, arri saweem tautas brahkeem kahdus wahrduus pee firds lildams parahdija, kas skobla effoht un kahdu labbumu winna behrneem neffischoht, ja tif wezzaki paschi arri pee audsinaschanas skohlmeisteram nohtes laika mihtligi palihdsedami rohsu sneegschoht.

Pahra perschnas nodseedajuschu, kauschu pulks schtirahs. Daschi tehwi un mahtes, brahli un mahfas sawus mihtus skobla atstahdami, ar preeku pilnahm firdim mahjas steidsahs. Laitam wissas Latweeschu tautas un ihpafchi tautas mihtotaju un koh-

peju wehleſchanahs buhtu: Drihſ to preeſa wehſti dſirdeht, ſa katrâ walſti jaw branga ſkohlâ irr zelta.

Tapehſ mihtli tautas brakti, juhs wiſſi, ſas wehl ar ſkohlâhm zitteem effeet paſſat palikluſchi: Ne leezeet rohſas ſhepi, bet luhdſeet ſawus waldneefus, lai winni jums palihdſ un gahdajeet paſchi zil ſpehdami, ſkohlâs preeſſch ſaweem behrneem, ſâ mehs drihſ to preeſa ſianu warretu dſirdeht, ſa tumſiba un mahau tizziba, ſas wehl taggad Deewam ſchehl daudſ widdos atrohdahs, irr juſtin ſudduſt, un ſa jauna gairma katrâ pagastâ, katrâ mahjâ un katrâ ſirdi irr auſuſt. — J. Wblm.

Kad nau naſin, ehd ar nadſin.

Kahds muzzeneekſ Wahſſemmê, Jaun-Nawensburgâ, eekritta bankrutti. Mahja, ſo no tehwa bi mantojis, winnam nu wairſ nepeederreja, bet teem, kurreem ſawu parradu neſpehja maſſaht. Mabbâ dſinam nebija pajumta, nebij weetas, ſur liktees un dehteſ ar ſeewu un behrneem un ſur ſawu ammatu buhtu warrejſ ſtrahdahſ. So winnam til daudſ naudas jau nebij atlizzis, ſa par to jaunu mahju buhtu warrejſ piukt jeb buhweht. Ko nu darriht? Kad uhdens muttê nahſ, tad jamahzahs peldeht. Winnam prahtâ nahza, leelu muſſi buhweht un tur itt ſâ dſihwojamâ ehſâ eetaiſitees. Kahds ſchehlſiridigs Jaun-Nawensburgas ſaimineekſ muſſei un muzzineekam tahdu dahſſa gallu wehleja. Muſſineekſ beſ ſaweſchanas taiſijahs pee darba un taggad il katrâs garram-gahjeiſ to dſihwojamu muſſi warr redſeht, tadeht ſa dahſſe ne zil tahſtu no leelzetta irr 16 pehdas garrumâ un tur atrohdahs til labb' pagrabs, ſâ darba-iſtaba, til pat guſſams lambaris ſâ dſihwojama iſtaba. —

Pehteris un Tſchankſte.

Pehteris. Kaſ tew, brahl', notizzis, ſa tahds faſturbis iſrahdees paſſchâ wezza gadda pehdeſâ deenâ? Gaddu waijag preezigam pabeigt, un preezigam atkal jaunu eeſahſt.

Tſchankſte. Râ nu wehl jauta? Woi tad tew tahdas preezigas ſianas ween ſſannejuſſchâs auſis paſwehtteem, ſa warri til preezigſ buht un man noſklumſchanu pahrmest?

Pehteris. Ko nu no tam! Pirna, ſo tew warru paſtaſtliht, irr ta ſinna, ſa to maſju grammatinu, ſo ſauz „Nihga,“ meitas eeſweeduſſchâs krahſni tadeht, ſa tur arri winnu netikkums peeminnehtſ un aprahſt. Tâpat arri klahjees „Mahjas weeſa“ 51mam nummeram, ſur muſſu ſarunnâſchana eekſchâ ſtahweja; daſſchâ lappa krahſni paſaulei labbas deenas atdewuſe. Tahdas leetas nemâſ newaijadjeja peeminneht ſeemâ, kad krahſniſ teel kurrinata.

Tſchankſte. Taſ wehl naw itt nelas prett to, ſo eſ dſirdejiſ. Tohrna-kalnâ pee Schmidt lunga ſabriſa wahrteem atradduſſchi behrnu, patlabban ſâ peedſimmuſſchu, noſweeſtu tihri pliktu, ſa nabbâdſinam, lai gan wehl dſihwſ, weena aztina, ſas pee ſemmes

bijuſe. dikti ſchublaſoht. — Med', kahdas leetas noteel un tad wehl duhdſ par tahdahm leetahm kluffu zeest!?

Pehteris. Ja, ja! Tahdi irr tee augſti no tahs ſawwaſſigas jaunâs mohbes dſihwſe. Tâ jau winnâ neddeſâ arr' breejmas notikkluſſchâs kahdâ nammâ. Kungi aiſgahjuſſchi teateri un ſawu 6 gadduſ wezzu behrnu uſtizzejjuſſchi mahjâ meitas ſargâſchana. Til ſo kungi pa durrihm prohjam, meita krahſni woi kſhki — labbi neſinnu — aiſkurrinajuſe, noteſſ pa treppi ſemmal pee zittahm mahſinahm woi brahlſſcheem un aiſmirſt wiſſu zittu. Pa tam no krahſniſ iſſlihd deggoſſchâ pagale, behrniſ pehſ meitas ſauldams, eet to pagali eeſtunt atpaſſat un to darroht tam aiſdeggahs drehbeſ tâ, ſa behrniſ dabbu til leelas degguma wainâs, ſa ohtrâ deenâ nomirſt. Salki nu, woi tahda meita uſteizama?!

Tſchankſte. Râ jau teizu, taggad tahdu deeneſtneeku daudſ — bet ne wiſſi — ſas maiſt un lohni pagehr, bet arri to grihb, ſa paſchi warr dſihwoht, ſâ patihſt un kungi darbu lai ſtrahda paſchi.

Pehteris. Wehl zittu negantibu kaudis daudſina, ſas laiſam gan arri buhs taiſniba. Pahrdaugawâ kahdâ walfarâ doſteris iſgahjiſ pee ſlimneekâ un atpaſſat nahloht to kahds glihti apgehrbees wihrſ ſagrabbj pee krahſtihm un praſſa naudu. Doſteris ſabihjees leekahs naudu weltoht un iſwell durramo, ſas tam klahſt un ar to eedurr laupitajam plezâ tâ, ſa taſ atlahpjahs un doſteris iſmuht. Ohtrâ rihtâ pee ta paſſchâ doſtera atnahſ ſlimneekſ, ſas ſchehlojahs, ſa taſ ſawadâ neſtundâ tizzis eewainohtſ. Doſteris wainu apluhlodams, atrohd, ſa taſ taſ patſ putniſ, ſas walfar walfarâ winnam uſkrittis, un leel to tuhlin ſanemt un teeſai ndoht.

Pehteris. Tâ bija labbi! Kaut jel wiſſi tahdi putni paſchi eekriſtu ſawos ſlaſdôs.

Tſchankſte. Tu nu patſ redſi un dſirbi, kahdas leetas ſchinnis laiſôs noteel — un tad wehl buhs pahr tahm labbu runnahſ! Ut zil labpraht labbu ween runnâtu, kad labbi darbi ween buhtu dſirdami! Kahda nohte mums peeminneht tahdas leetas, ſas zilwezibai par ſaunu un pee ſchahs zilwezibas mehs paſchi peederram — lai gan eſſam praſti zilwezini ween! —

Pehteris. Lai Deewſ dohd, ſa jaunâ gaddâ mums tahdas leetas wairſ nebuhtu japeeminn!

Tſchankſte. Ir eſ ſalku no paſſchâs ſirds dibina: Lai Deewſ to dohd!! —

Siuna Mahjas weeſa laſſitojeem.

Wehl reiſ luhdſam: Mahjas weeſa apſtelſſchanaſ uſdoht rihtigâ laiſâ un wiſſwehlaſi Janwara mehneſi. Apſtelletaji lai arr uſdohd rihtigu adreſſi, jo til ar rihtigu adreſſi ween warr rihtigi peeſubtiht. Tâpat arr wehl luhdſam: Mahjas weeſa apſtelſſchanaſ, ſo teeſſham uſ Nihgu ſubta, peeſubtiht tikkai drikketajam Ernſt Plateſ.

Mahjas weeſa apgahdataji.

Studdinaschanas.

Sem Skultes-muischas irr ta Kewwes pufsmuischa no gandrihs 300 puhru-weetahn iihruha ar wajadfigabm plawahm un gannibahm no Jurgu deenas 1866 us naudas renti dabburjama. Wajadfigu sinna isdohd patte muischas waldischana.

Lohpu fahli warr dabbuht no rupjas fahls taihtu par 2 rubleem par muzzu, ar maifu, un arri labbas silkes un zittu fahli par riktigu zennu un taihtu swarru Pehterburgas Abt-Rihga, kalku-eela Nr. 7, Kalnina fahls-bohdde.

S. Martinson.

Lamelaln statfionâ warr no nah-fofcheem Surgeem 1866 labz kalejs weetu dabbuht.

Behrni no semmehm, las Rihgas flob-lâs eet, warr pee labbeem laudihm lohr-teli un lohpschanu dabbuht par lehtu malfu un turpat winneem arri, ja pagehr, warr mahziht us flaweeri spehleht. Skaidrakas sinna pah to isdohs pee Schablu-wahrteem tai pohdu-prezzu bohde Nr. 3.

Wiffu-labbalabs

faleju=ohgles

pahrdohd itt lehti muzzâs un lastes R. Marschütz un Co., Münz-eelâ Nr. 11, Langerâ mahjâ.

Auschannu deegn magasihne pee gulbja,

Rihgâ, kalku-eelâ Nr. 19, netahk no rahtuscha, pa kreiso rohku, kad us ahru eet.

Wiffseem drangeem un wehwereem teef sinams darrihts, ka schinni magasihne warr dabbuht

auschannu deegus

no wiffadeem nummereem un wiffadas pehrwês par lehtako un taihtu malfu, fabrika zennu, turflah galwoju, ka tahs prezzes irr ittin labbas un tadeht drohschi tizzu, ka latris pirzeis ar mannu prezzi un tirgu buhs pilnâ meerâ.

Turpat arri warr dabbuht gattawus jupkinus un laktatus un wiffadas zittas prezzes par lehtako zennu.

Us durwihm redsams balts gulbis. A. A. Lebedew.

Gross un Bayenguth wihna-pagrabbâ

Kaula mahjâ, preiti Wehrmannâ dahrsam, warr dabbuht wiffadu wihnu, rumu un porteri par lehtaku malfu.

Atbildedams redaltechs A. Leitan.

No zensures atwehlehts.

Ustizami yn mudri darba-kaudis, kas mahk rakstihht un lassihht, un lam labbas leezibas-sihmes, warr dabbuht weetu us ilgu laiku.

Klaktakas sinna Marstall-eelâ Nr. 26, pa 2 trepp. augschâ, rihtôs no pulst. 8 lihds 10. S. Burchard.

Golgowskas muischâ, Balkas kreise, teef peenemit Latweeschu jaunekst, kas dahrs-neeka ammatu un sinna-schanas gruntigi grihb eemahzitees, probti no 1866 gadda pawaffaras eefahloht us weeglu attihdsina-schanu. Klaktakas sinna pah to isdohs Golgowskas muischas waldischana.

Sinna manneem mihleem draugeem.

Roschinelli un koschinella-salwi, fillu, sattu, pellehtu, dseltanu, bruhnu, melnu, rohshu-sarkanu, wiolet-sarkanu un fillu, ar to wistu pehrweht, Soda, preeksch labbu seepju wahrischanas, blafschu-sahles un prussalu-pulweri lihds ar pamahzischanu warr dabbuht tiklai pee

Alfred Busch (Hach)

apteekera prezzu un pehrwu-bohde Sumpraw-eelâ, netahk no rahtuscha.

Bohmwillas

addamas un anschamas dsijas

no manna fabrika

Strasdes-muischâ pee Rihgas

pahrdohdu par fabrika tirgu sawâ bohde

Rihgâ,

kalku-eelâ, tai nammâ, lam Nr. 15.

Pirzeji warr drohschi buht, ka nelahbas nummuru

pahrmihschanas nenoteek.

Theodor Puchlan.

Ittin labbas kweeschu un rudsu-miltus, arri linnu-eljes rauschus un linnu rauschu miltus pahrdohdu manna fabrika Tohrna-kalnâ, ka arri manna miltu-bohdde pilsehtâ pee jauna-jeem wahrteem un rahtsklunga Schaara nammâ, pee zuhku-wahrteem.

Katram, lam patihk, dohdu bes matfas lihds pamahzischanu, ka eljes rauschi jabrukke.

Karl Kr. Schmidt.

Linnu eljes rauschus preeksch lohpeem, un kad pagehre, arri linnu rauschu miltus, warr dabbuht un apstelleht

mannâ eljes fabrika Tohrna-kalnâ, wezzâ Jalgawas eelâ Nr. 54 a, tais jaunâs mubra ehkâs,

un kantori paschâ Rihgâ, leelâ Jumpraw-eelâ, Jengera mahjâ, ais rahtuscha.

Wm. Hartmann.

Drillehts pee Ernst Plates, Rihgâ.

Rihgâ, 31. Dezember 1865.